MAASEUDUN TULEVAISUUS

NRO 102 - PERUSTETTU 1916
MAANANTAINA 2. SYYSKUUTA 2013

VIIDEN VUOROKAUDEN SÄÄ

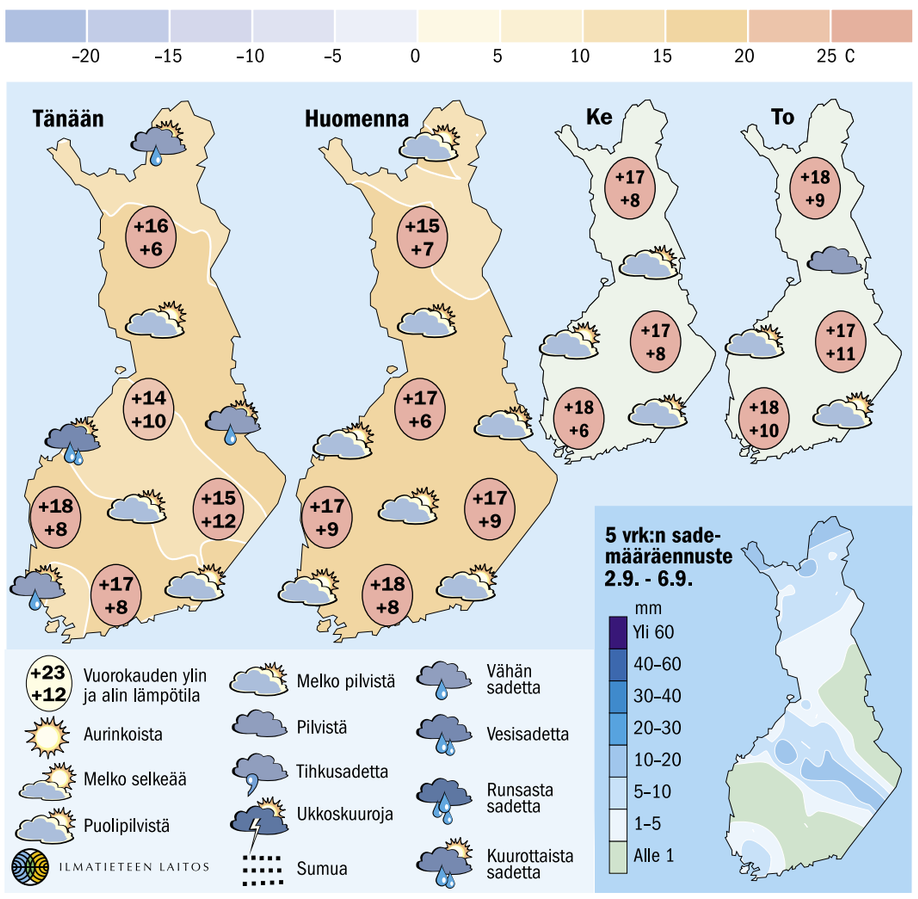

Pääosin poutaa

MATALAPAINE VÄISTYY ja maanantain jälkeen sää on enimmäkseen poutaista. Pilvisyys vaihtelee, aamut ovat kosteita ja paikoin sumuisia. Myös vähäinen tihkusade on mahdollista. Loppuviikolla lounaisvirtaus voimistuu, mutta sää jatkuu suuressa osassa maata poutaisena, lähinnä Pohjois-Lapissa voi paikoin sataa vettä.

PÄIVÄLÄMPÖTILA ON pääosin 15–20 astetta, Pohjois-Lapissa voi olla ajoittain viileämpää. Yölämpötila on 5–12 astetta. Lähinnä maan pohjois- ja keskiosassa on paikoin hallaa.

JAKSON ENNUSTETTU sademäärä on maan keski- ja itäosassa sekä Pohjois-Lapissa 5–25 milliä, muualla 0–5 milliä.

SEURAAVAN VIIDEN vuorokauden aikana lämpötilat ovat lähellä pitkäaikaisia keskiarvoja ja lähinnä pohjoisessa voi tulla sadetta.

SÄÄ EILEN

Paikka	Lämpötila	Pilvisyys	Sade 5 vrk
Helsinki	16	●	5.9
Kiikala	16	●	1.9
Turku	18	●	6.5
Jomala	15	●	1.9
Pori	15	●	0.5
Niinisalo	14	●	1.0
Tampere	15	●	
Jokioinen	16	●	1.2
Lahti	15	●	
Kouvola	15	●	
Lappeenranta	19	◐	
Mikkeli	17	–	*
Ilomantsi	16	○	
Joensuu	17	○	
Kuopio	15	◐	
Viitasaari	16	●	
Jyväskylä	14	●	
Ähtäri	16	●	
Kauhajoki	15	●	
Vaasa	16	●	
Ylivieska	17	○	
Kajaani	16	○	1.9
Oulunsalo	18	○	
Pudasjärvi	15	○	
Suomussalmi	16	●	0.2
Kuusamo	15	●	2.3
Rovaniemi	13	●	2.4
Pello	14	●	0.1
Salla	14	●	1.5
Sodankylä	13	●	3.1
Muonio	–	–	0.9*
Kilpisjärvi	12	○	4.3
Ivalo	15	○	1.9
Utsjoki	10	●	4.2

*jaksossa puuttuv(i)a päiv(i)ä

Sää eilen klo 12 ○ = selkeää
Sadejakso päättyen eilen klo 9 ◐ = puolipilvistä
● = pilvistä

Kestotilaajana saat aina enemmän!

Maaseudun Tulevaisuuden kestotilaajana saat:

TÄYDELLISEN SÄÄPALVELUN

Lue lisää eduista Maaseudun Tulevaisuuden nettisivuilta www.maaseuduntulevaisuus.fi

SÄÄPALVELUN PUHELINNUMEROT

Maatalouden sääpalvelun puhelinnumerot

Kaikkialla maassa alueellisena numerosta: suomeksi **0600 10620**
på svenska **0600 10640**

Perinteisenä numerosta

Uusimaa	0600 10621
Varsinais-Suomi	0600 10622
Satakunta	0600 10623
Pirkanmaa	0600 10624
Häme	0600 10625
Päijät-Häme	0600 10626
Kymenlaakso	0600 10627
Etelä-Karjala	0600 10628
Etelä-Savo	0600 10629
Pohjois-Savo	0600 10630
Pohjois-Karjala	0600 10631
Keski-Suomi	0600 10632
Etelä-Pohjanmaa	0600 10633
Keski-Pohjanmaa	0600 10634
Pohjois-Pohjanmaa	0600 10635
Kainuu	0600 10636
Länsi-Lappi	0600 10637
Koillismaa	0600 10638
Nyland	0600 10641
Åland och Åboland	0600 10642
Österbotten	0600 10643

24 tuntia vuorokaudessa hinta 0,93 e/min + pvm

Tuottamaton ojitusmetsä sukeutuu suoksi

Aikanaan metsäksi ojitettu suo muuttuu ennallistamalla alkuperäisen kaltaiseksi suoluonnoksi vuosikymmenessä. Ilman ihmisen apua suo ei palautuisi välttämättä koskaan.

MIRJA KOIVISTO

Karviassa kuusi vuotta sitten ennallistettu kohde palautui keidasrämeeksi.

KARVIA (MT)
Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuistossa Karviassa täytetään vanhoja metsäojia. Kaivuri kuopsauttaa ojan pientareelta maa-ainesta leveän ojan pohjalle, ja kauhaisu kerrallaan oja umpeutuu.

Kulonevan ennallistamistyömaan tarkoituksena on palauttaa aikoinaan metsäksi ojitettu suo estämällä veden karkaaminen alueelta ojia pitkin.

Alkuperäisestä suoluonnosta on Suomessa jäljellä runsas kolmannes. Valtaosa ojitettiin puulle sopivaksi kasvualustaksi, kun teollistuva Suomi tarvitsi kipeästi puuta.

Nyt suunta on päinvastainen: uusia soita ei enää ojiteta metsiksi, vaan elinympäristöltään tärkeitä ja metsätaloudelle kannattamattomia ojitusalueita ennallistetaan luonnontilaisemmiksi.

Vuosittain muutama tuhat hehtaaria ojitettua aluetta muokataan jälleen suoksi. ”Erityisesti harvinaisia ja vähälukuisia lähdesoita, reheviä korpia ja lettoja palautetaan takaisin soiksi”, kertoo puistonhoitajana Metsähallituksessa työskentelevä **Pekka Vesterinen**.

Kulonevalle jätettiin ennallistamisen yhteydessä harvaa koivikkoa, jota siellä kasvoi ennen ojitustakin.

Pekka Vesterinen näyttää, kuinka ennallistamisen jälkeen rahkasammal on vallannut elintilaa metsälajeilta.

Ihmisen apua tarvitaan

Alussa ennallistetulle alueelle näkyvimpänä palaa tupasvilla. Hiljalleen rahkasammaleet valtaavat alaa kangasmetsän lajeilta. Ennallistamisen hyötyjiä ovat myös lukuisat suolinnut ja -perhoset sekä sudenkorennot.

Ilman ihmisen apua suo ei välttämättä palautuisi ennalleen koskaan. ”Jos suolle on syntynyt ojituksen seurauksena järeää puustoa, niin se pysyy puustoisena pitkään, vaikka ojat tukkiutuisivatkin. Hylätty metsä todennäköisesti uudistuisi kuolleen puuston synnyttämiin aukkoihin”, Vesterinen selittää.

Suoluonnon palauttamiseen tarvitaan konevoimia ja järeitä toimia. Liian kevyesti tukitut ojat eivät jaksa pidättää veden virtausta.

Soita ennallistetaan lähinnä valtion mailla. Kun uusia alueita liitetään kansallispuistoihin tai suojelualueisiin, ojitettujen alueiden vesitalous pyritään palauttamaan alkuperäisen kaltaiseksi. Etenkin 2000-luvulla ennallistamisia on tehty paljon.

Ylimääräisen puuston poistamisen ja ojien tukkimisen jälkeen alue muuttuu alkuperäiseen tilaansa vuosikymmenen aikana. Palautumisnopeuteen vaikuttaa kuitenkin muun muassa ympäröivä luonto.

”Jos suolle tulee luontaisesti paljon vettä ja jos alkuperäisiä lajeja on säilynyt alueella, palautuminen on nopeaa. Jos taas alueen reunalla on vaikkapa ojitettua suota tai tie, veden pääsy suolle estyy”.

Ilmakuvat apuna

Ojitusmetsä pyritään aina palauttamaan ennen ojitusta vallinneeseen tilaan. Avosuo ennallistetaan avosuoksi. Jos suolla kasvoi aikoinaan puuta, kaikkea ei tarvitse poistaa.

Kasvillisuus antaa vihjeitä alkuperäisestä suotyypistä. Puustoisuuden arvioinnissa paras apu on kuitenkin Suomen runsas ilmakuva-arkisto.

”Vanhoista ilmakuvista voi päätellä, onko alueella kasvanut harvaa puustoa vai onko paikalla ollut avosuo”.

Vesterinen kertoo, että aikanaan myös avosoita ojitettiin metsille. Moni hyvin kostea suo ei koskaan soveltunut metsän kasvatukselle. ”Valtio on ostanut myöhemmin metsänomistajilta näitä alueita liitettäväksi suojeluverkostoon”.

Näin toimittiin myös Karvian Kulonevalla. Männylle istutetusta suosta ei kehittynyt koskaan tuottoisaa metsää. Männyt jäivät vaivaisiksi, väkkyräinen koivu valtasi elintilan.

Muutama vuosi sitten alue liitettiin kansallispuistoon. Viime talvena poistettiin ylimääräinen puusto. Tulevaisuudessa tilalla on toivottavasti sarainen korpi tai neva, Vesterinen arvioi.

AURA PILKAMA

SUOT

20 000 hehtaaria ennallistettu

Alunperin Suomessa on ollut soita 10,4 miljoonaa hehtaaria, joista noin kaksi kolmasosaa on ojitettu.
Soita on ojitettu metsätalouden käyttöön, raivattu pelloiksi ja kuivatettu turvetuotantoon.
Luonnontilaisia soita ei saa enää kuivattaa metsiksi. Kunnostusojitus on kuitenkin sallittu ja yleinen toimenpide metsänhoidossa.
Soita on ennallistettu Suomessa 1980-luvulta alkaen. Etenkin metsien monimuotoisuusohjelma Metso on lisännyt ennallistamisien määrää 2000-luvulla.
EU on rahoittanut soiden ennallistamista Natura-alueilla. Parhaillaan on käynnissä Suoverkosto-Life-hanke, missä ennallistetaan viiden vuoden aikana yhteensä 4200 hehtaaria 54 eri alueella.
Tähän mennessä soita on Suomessa ennallistettu noin 20 000 hehtaaria.
Kansallisen suo- ja turvestrategian asiantuntijarvioiden mukaan metsätaloudellisesti kannattamattomia ojitusmetsiä on Suomessa noin 800 000 hehtaaria.

Ojat tukkimalla estetään veden virtaaminen pois alueelta.

Sudet jälleen lampaiden kimpussa Satakunnassa

Susien iskut lammaskatraisiin jatkuvat Satakunnassa. Viime viikolla alkuviikosta Ulvilassa ilmeisesti yksi susi tappoi 13 lammasta.

Katraasta jäi henkiin vain muutama lammas. Riistanhoitoyhdistyksen petoyhdyshenkilö **Matti Nousiainen** arvioi, että lampaat tappoi yksinäinen nuori susi.

Nousiainen ei muista omalta alueeltaan aiempaa tapausta, jolloin susi olisi hyökännyt lampaiden kimppuun.

Huittisten ja Loimaan rajalla ilmeisesti useampi susi kävi viikonloppuna tappamassa 18 lammasta.

Siellä henkiin jäi 22 jalostusuuhen katraasta vain kolme eläintä.

Loimaan aitauksesta, löytyi sunnuntaiaamuna 16 raatoa. Kaksi pahiten raadeltua piti eläinlääkärin määräyksestä lopettaa, yksi lammas katosi jäljettömiin.

Petoyhdyshenkilö **Heikki Kulmalan** mukaan aitauksessa kävi saalistamassa vähintään kaksi sutta.

REIJO VESTERINEN

» Kaksi pahiten raadeltua lammasta piti lopettaa.

Viallisia pantoja ehkä kolme

Suomen metsissä liikkuu mahdollisesti jopa kolme karhua, joilla on samanlainen kiristävä panta kuin viime viikolla kaadetuilla kahdella karhulla.

Kaksi pantakarhuista on Itä-Suomessa, ja kolmas mahdollinen viallista pantaa kantava karhu Keski-Suomessa.

”Pannat yritetään poistaa mahdollisimman nopeasti”, sanoo erikoistutkija **Ilpo Kojola** Riista- ja Kalatalouden tutkimuslaitokselta (Rktl).

Pantoja päästään kuitenkin poistamaan vasta karhujahdin jälkeen. Karhut houkutellaan syöteille ja nukutetaan.

STT

Vesa Luhta luonnonsuojeluliiton liittovaltuuston johtoon

Suomen luonnonsuojeluliiton liittovaltuuston uudeksi puheenjohtajaksi on valittu inarilainen **Vesa Luhta** seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi **Tuire Laurinollin** luopuessa tehtävästä. Valinnan teki viikonvaihteessa Polvijärvellä kokoontunut liittokokous. Liittohallituksen puheenjohtajana jatkaa keuruulainen **Risto Sulkava**.

Lapin piiristä liittovaltuustoon seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi valittiin rovaniemeläinen **Sari Hänninen**.

Kokouksessa hyväksyttiin muun muassa tavoiteohjelma vuosille 2014 –2016.

Liittokokous laati myös julkilausuman erämaisten alueiden rantakaavoituksesta. Lappilaisten kokousedustajien mukaan Metsähallitus ja kunnat ovat lisänneet rantarakentamista myös Lapin erämaisille alueille.

MT